

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI UCZELNI za rok akademicki 2004/2005

JM Rektora prof. dra hab. Michała Kisielewicza

Magnificencjo Rektorze, Szanowni Państwo!

Zamykamy dziś 40-letni okres rozwoju zielonogórskiego środowiska akademickiego tworzonego wraz z powstawaniem w naszym mieście uczelni wyższych. Ich rozwój i ewolucyjne zmiany organizacyjne doprowadziły do powołania w 2001 roku Uniwersytetu Zielonogórskiego. Od samego początku jego funkcjonowania towarzyszy nam życzliwość i pomoc władz samorządowych i administracyjnych naszego miasta. Niestety, nie mogę tego powiedzieć o naszych lokalnych mediach.

Szczególną rolę w tym historycznym procesie kształtowania oblicza zielonogórskiego środowiska akademickiego odegrały ostatnie cztery lata. Był to okres świadomej przebudowy dotychczasowych zasad funkcjonowania byłych uczelni, nakreślania długofalowych programów dalszego rozwoju oraz początkiem procesu kształtowania w naszym środowisku kultury zapewnienia jakości. Efektem tych działań jest m.in. nasz system zarządzania uczelnią oparty o własny system informatyczny „Dziekanat”. Decentralizuje on wszystkie zadania i uprawnienia na wyróżnione w nim jednostki podstawowe, zapewniając sprawność i efektywność zarządzania uczelnią. Ważnym efektem funkcjonowania zasad tego systemu jest zdecydowana poprawa relacji między kosztami osobowymi kształcenia studentów studiów dziennych, a otrzymywaną dotacją dydaktyczną. Dziś te koszty są już niższe od otrzymywanych dotacji. Jest to ogromnie ważne w sytuacji poważnego spadku naszych dochodów własnych pochodzących z opłat za studia niestacjonarne. Przypomnijmy dla porównania, że w latach 2001/2002 i 2002/2003 cała dotacja dydaktyczna pokrywała jedynie około 58 % tych kosztów. Dziś wskaźnik ten przewyższa 100 %. Niestety, pozostałe koszty funkcjonowania uczelni są jeszcze ciągle pokrywane z naszych dochodów własnych. Z dochodów tych pokrywaliśmy również koszty remontów i część kosztów realizowanych zadań inwestycyjnych. To m.in. zadecydowało o konieczności zaciągnięcia w latach 2001-2003 kredytów, które od roku 2004 systematycznie maleją. Był to koszt wyrównywania zbyt niskich dotacji w latach 2001-2003 i przyspieszonego rozwoju, zarówno w zakresie wzrostu liczby studentów studiów dziennych jak i rozbudowy i modernizacji naszej bazy dydaktycznej. Przypomnijmy, że w okresie minionych czterech lat podwoiliśmy liczbę studentów studiów dziennych, a wartość naszej bazy materialnej wzrosła o ponad 80 mln złotych.

Od dnia powołania Uniwersytetu Zielonogórskiego zintensyfikowany został proces kształcenia własnej kadry naukowej w oparciu o własne zasoby kadrowe. Było to możliwe dzięki posiadanym już dziś 11-tu uprawnieniom do doktoryzowania i 3 do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Przypomnijmy, że w momencie rozpoczęcia rozmów o powołaniu Uniwersytetu, zielonogórskie środowisko akademickie posiadało łącznie tylko 6 uprawnień do doktoryzowania i ani jednego uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Ta zmiana jakościowa naszego środowiska zaowocowała już poważnym wzrostem liczby pozyskanych tu stopni doktora i doktora habilitowanego. Rozpoczął się również stały wzrost liczby naszych pracowników uzyskujących tytuły naukowe. Przypomnijmy, że w okresie ostatnich czterech lat stopień naukowy doktora uzyskało 125 pracowników naszej uczelni, zaś 52 - stopień naukowy doktora habilitowanego. W tym samym okresie 24 naszych kolegów uzyskało tytuł naukowy profesora. Ta dodatkowa kadra mogłaby już zapewnić funkcjonowanie średniej wielkości uczelni akademickiej.

Obok intensyfikacji rozwoju wysokokwalifikowanej kadry został rozpoczęty proces kształtowania nowych zasad jej udziału w procesie kształcenia. Zostały one zawarte w Systemie Zapewnienia Jakości i przyjętym Kodeksie Etycznym Pracowników i Studentów naszego Uniwersytetu. Jest to jeden z najważniejszych czynników zapewnienia wysokiej jakości usług edukacyjnych. Efektem tych działań są już z reguły pozytywne oceny naszej działalności dydaktycznej formułowane w postępowaniach akredytacyjnych przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Zamykamy więc dziś 40-letni okres rozwoju zielonogórskiego środowiska akademickiego z poczuciem, że stworzyliśmy dobre podstawy do jego dalszej efektywnej działalności.

W roku akademickim 2004/2005 Uniwersytet Zielonogórski kształcił łącznie 22 880 studentów w tym 12 886 na studiach dziennych na 76 specjalnościach w ramach 28 kierunków kształcenia. Rok ten był okresem kolejnego spadku liczby studentów studiów zaocznich. W roku 2004/2005 w Uniwersytecie Zielonogórskim prowadzonych było 30 studiów podyplomowych. W okresie tym zatrudnialiśmy na pełnym etacie 1 073 nauczycieli akademickich, w tym 73 z tytułem naukowym profesora, 159 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i 381 ze stopniem naukowym doktora. Ponadto zatrudnialiśmy 737 pracowników administracji i obsługi. W minionym roku akademickim mury naszej uczelni opuściło 4 810 absolwentów, z czego 2 104 na studiach dziennych i 2 706 na studiach niestacjonarnych.

Rok akademicki 2004/2005 był okresem funkcjonowania nowych zasad pomocy materialnej dla studentów. Dysponowaliśmy kwotą 14 336 656 zł, z czego 7 864 806 zł przeznaczaliśmy na stypendia socjalne, 5 314 889 zł na stypendia naukowe i 412 982 zł na zapomogi. Ponadto 223 tys. zł przeznaczonych zostało na stypendia dla osób niepełnosprawnych i stypendia sportowe. Niestety, dotychczasowa ustawa o funduszu pomocy materialnej nie uwzględniała słuchaczy studiów doktoranckich. Będzie to możliwe w bieżącym roku, po wejściu w życie nowego

prawa o szkolnictwie wyższym. Przypomnijmy, że liczba słuchaczy naszych studiów doktoranckich wzrosła do 82 osób i dotyczy już trzech dyscyplin naukowych: historii, elektrotechniki i matematyki.

Pracownicy Uniwersytetu Zielonogórskiego prowadzili w roku akademickim 2004/2005 badania naukowe w ramach 224 tematów badawczych, finansowanych zarówno z dotacji na działalność statutową i badania własne, jak i grantów KBN i Unii Europejskiej. Wyniki tych badań zostały już w części opublikowane w postaci artykułów naukowych, rozdziałów opracowań monograficznych i monografii. Łącznie wydano ponad 230 takich opracowań. Wiele badań prowadzono we współpracy z uczelniami zagranicznymi.

Ważną rolę w procesie kształcenia i działalności naukowo-badawczej pełni nasza Biblioteka Uniwersytecka oraz nasze zaplecze informatyczne. Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego posiada już ponad 450 440 woluminów książek oraz 230 tys. jednostek specjalnych, w tym 65 840 woluminów wydawnictw ciągłych. Prenumerujemy na bieżąco 1420 tytułów czasopism krajowych i zagranicznych w wersji drukowanej oraz 17 000 tytułów czasopism zagranicznych wydawnictw Springera, Kluwera, Elseviera i Academic Press w wersji elektronicznej.

System informatyczny Uniwersytetu Zielonogórskiego jest zintegrowany wewnętrzną siecią z szerokim dostępem do sieci zewnętrznych. Pracuje w niej już dziś ponad 1700 komputerów i 640 stacji roboczych, z czego 1590 komputerów i 583 stacje robocze są na wyposażeniu wydziałów. W roku 2004/2005 wydziały dokonały łącznie zakupu 236 nowych komputerów, uzupełniając i modernizując swoje wyposażenie informatyczne. Ponadto w tym samym czasie przeznaczaliśmy 513 216 zł na zakup sprzętu i rozbudowę Uczelnianej Sieci Komputerowej, koordynowanej przez Uczelniane Centrum Komputerowe.

W roku akademickim 2004/2005 byliśmy organizatorami 56 konferencji naukowych, w tym ponad 30 o zasięgu międzynarodowym. Uniwersytet Zielonogórski prowadzi bogatą działalność wydawniczą. W jej ramach wydajemy cyklicznie 12 wydawnictw periodycznych. Część z nich ma charakter wydawnictw międzynarodowych, koordynowanych przez międzynarodowe kolegia redakcyjne. Są to:

- *Discussiones Mathematicae - Differential Inclusions, Control and Optimization,*
- *Discussiones Mathematicae - General Algebra and Applications,*
- *Discussiones Mathematicae - Graph Theory,*
- *Discussiones Mathematicae - Probability and Statistics,*
- *International Journal of Applied Mathematics and Computer Science, AMCS,*

oraz

- *International Journal of Applied Mechanics and Engineering.*

W minionym roku akademickim 56 naszych pracowników zakończyło swoje przewody doktorskie i habilitacyjne oraz postępowanie o nadanie tytułu naukowego profesora, z czego już 13 uchwał o nadanie stopnia doktora habilitowanego i 7 o nadanie tytułu naukowego zostały zatwierdzone przez CK. Wszystkim nowym doktorom, doktorom habilitowanym i profesorom składam serdeczne gratulacje oraz życzę dalszych sukcesów w pracy naukowej i dydaktycznej.

Uniwersytet Zielonogórski jest ważnym ośrodkiem kulturotwórczym, zarówno w zakresie muzyki, sztuk plastycznych, jak i działalności sportowej. Od samego początku byliśmy organizatorami cyklicznych koncertów „Ars Longa”, które cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno naszych pracowników, studentów, jak i mieszkańców Zielonej Góry. W roku akademickim 2004/2005 koncerty te były dofinansowywane ze środków Unii Europejskiej i realizowane wspólnie z niemieckimi partnerami. Nasz Big Band, obok cyklicznych koncertów „Big Band Uniwersytetu Zielonogórskiego i Przyjaciele”, wykonywanych w uniwersyteckiej auli dla miłośników jazzu, z ogromnym powodzeniem uczestniczył w szeregu konkursów i festiwalu jazzowych.

Od ponad roku z sukcesem prowadzi swą działalność „Chór Akademicki Uniwersytetu Zielonogórskiego”, który nie tylko oświetnia nasze ważniejsze imprezy, ale z powodzeniem występuje poza murami Uczelni. W minionym roku akademickim Chór wspólnie z Big Bandem uczestniczyli w wielkim koncercie świątecznym zorganizowanym w Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku, który był transmitowany w ogólnopolskim programie telewizyjnej dwójki.

Nasi plastycy byli organizatorami wielu wystaw artystycznych na terenie uczelni i miasta. W ich ramach studenci Wydziału Artystycznego mogli nie tylko prezentować wyniki swojej twórczości, ale zdobywać liczne nagrody. Najbardziej prestiżową nagrodę w międzynarodowym konkursie zdobył student Wydziału Artystycznego Pan Arkadiusz Ruchowski.

Działalność sportowa naszych studentów jest ważnym elementem życia sportowego miasta i regionu. W ramach Uczelnianego Klubu AZS w 17 sekcjach zrzeszonych jest ponad 700 studentów. Do najważniejszych sukcesów naszych sportowców uzyskanych w roku 2004/2005 należą:

- *II-gie miejsce w rozgrywkach II-go ligowych piłki ręcznej,*
- *VII miejsce w rozgrywkach I-ligowych piłki ręcznej,*
- *II-gie miejsce w rozgrywkach II-go ligowych w tenisie stołowym,*
- *IV miejsce drużynowe w Mistrzostwach Polski Uniwersytetów w tenisie stołowym,*
- *srebrny medal na Mistrzostwach Polski Uniwersytetów w koszykówce męskiej,*
- *I miejsce w Pucharze Polski ZG AZS.*

Nie wyczerpuje to wszystkich osiągnięć kulturalnych i sportowych naszych studentów. Ale ramy czasowe tego wystąpienia nie pozwalają na pełną ich prezentację. Godnym podkreślenia jest fakt, że nasi studenci aktywnie włączyli się, w znaną już w mieście akcję charytatywną „Uniwersytet Dzieciom”. Poprzez bezpośredni udział w organizacji tej akcji, jak i uczestnictwo w wielu imprezach artystycznych i sportowych przyczynili się oni m.in. do pomnażania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań akcji. Obok muzyków, plastyków i sportowców w akcji „Uniwersytet Dzieciom” uczestniczyli również studenci działający w znanym powszechnie Zielonogórskim Zagłębiu Kabaretowym. Jest to ważna dla naszego środowiska inicjatywa i godna powszechnego uznania.

Działalność gospodarcza naszego Uniwersytetu, oprócz spraw działalności bieżącej, skoncentrowana była

w roku akademickim 2004/2005 na wyposażeniu w sprzęt i meble zmodernizowanej hali laboratoryjnej Wydziału Mechanicznego; pracach remontowych pomieszczeń Wydziałów: Humanistycznego i Nauk Pedagogicznych i Społecznych; pracach projektowych i organizacyjnych planowanych do realizacji zadań modernizacyjno-inwestycyjnych m.in. budowy budynku dydaktycznego Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych, budynku dydaktycznego Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska, przebudowy i rozbudowy budynku Obserwatorium Centrum Astronomii, modernizacji budynku rektoratu oraz drobnych remontów domów studenckich. Ponadto wznowiliśmy wstrzymaną w poprzednim roku akademickim budowę budynku dydaktycznego Instytutu Budownictwa. Koszt wykonanych już prac remontowo-inwestycyjnych w roku 2004/2005 przekroczył 5 mln złotych, a ich efektami są m.in. pełne wyposażenie obiektu hali Wydziału Mechanicznego, opracowanie projektów budowy w/w budynków dydaktycznych oraz Biblioteki Uniwersyteckiej, projekt modernizacji budynku rektoratu, remont pomieszczeń 19 sal wykładowych i laboratoryjnych i 36 pokoi pracowniczych o łącznej powierzchni około 1752 m² w budynku Wydziału Humanistycznego i Nauk Pedagogicznych i Społecznych oraz uzbrojenie i zagospodarowanie terenu.

Zaprezentowane wyżej efekty naszej działalności w minionym roku akademickim nie wyczerpują, rzecz jasna, bardzo wielu ważnych osiągnięć, zarówno poszczególnych pracowników jak i całych jednostek organizacyjnych. Nie można było ich dziś zaprezentować, bowiem pełne roczne sprawozdanie z działalności naszego Uniwersytetu wypełnia corocznie ponad 240 stron maszynopisu. Zostanie ono opublikowane i udostępnione już w najbliższych dniach.

Magnificencjo Rektorze, Szanowni Państwo!

Miniony rok akademicki, obok jego jubileuszowego charakteru dla naszego środowiska akademickiego, był ostatnim rokiem pierwszej kadencji wybieralnych władz akademickich naszego Uniwersytetu. W wyniku wyborów wyłonione zostały nowe władze na kolejną kadencję, które *de facto* urzędują już od 1 września. Tradycją jest jednak oficjalne przekazywanie atrybutów władzy rektorskiej nowo wybranemu rektorowi w czasie uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego. Zanim tego dokonamy, pozwólcie Państwo na kilka zdań moich osobistych refleksji, w związku z zakończeniem przeze mnie bardzo trudnego 9-letniego okresu pełnienia funkcji rektora, który był dla mnie wyzwaniem wymagającym ogromnego wysiłku i determinacji. Budowanie tradycji i zasad funkcjonowania uczelni jest wysiłkiem zbiorowym, ale zawsze w tej zbiorowości jest grupa bardziej aktywna, podejmująca odpowiedzialność za wszystko to, co robimy i co chcemy zrobić. Ośmielam się siebie zaliczyć do tej grupy. W styczniu 2006 roku minie 40 lat mojej nieprzerwanej pracy w zielonogórskich uczelniach, w trakcie których pokonałem wszystkie etapy mojego rozwoju naukowego: od doktoratu do tytułu profesora zwyczajnego włącznie. Od samego początku podejmowałem działania zmierzające do przyśpieszonego tworzenia i rozwoju zielonogórskiego środowiska matematycznego. Wysiłek ten, dzięki zaangażowaniu coraz szerszej grupy moich kolegów, zakończył się sukcesem. Posiadamy w Zielonej Górze, jako jeden z 11 ośrodków matematycznych na około 100 uczelni akademickich, uprawnienia do doktryzowania i habilitowania z zakresu nauk matematycznych. W ciągu mijających 40 lat mojej aktywności zawodowej przez 37 lat pełniłem kolejno wszystkie funkcje kierownicze związane z funkcjonowaniem uczelni, w tym trzykrotnie byłem wybierany na stanowisko dziekana i pięciokrotnie na stanowisko rektora. Przez 5 lat pełniłem też funkcję prorektora. W trakcie 15-letniego okresu pełnienia przeze mnie funkcji rektora rozpoczęto lub wznowiono realizację 10 zadań inwestycyjnych, z czego większość zakończono w trakcie tego okresu. Wiele uwagi zawsze poświęcałem kształtowaniu i racjonalizacji zasad funkcjonowania naszych uczelni. Tak więc, patrząc dziś wstecz na miniony 40-letni okres procesu rozwoju zielonogórskiego środowiska akademickiego, mogę powiedzieć, że dane było mi czynnie uczestniczyć w tym procesie.

W całym tym okresie miałem szczęście współpracować z wieloma bardzo oddanymi naszemu środowisku ludźmi. Chciałbym bardzo serdecznie im wszystkim dziś podziękować. Ogromnego wsparcia doznałem w ostatnich latach ze strony władz miasta, a szczególnie Pani Prezydent Bożeny Ronowicz. To m.in. dzięki Jej aktywności nasz Uniwersytet pozyskał nowe tereny przy ul. Wyspiańskiego, łącznie ze stadionem oraz siedzibę naszego rektoratu przy ul. Licealnej. Istnieje znacznie więcej wyrazów wsparcia Uniwersytetu ze strony Pani Prezydent. W tym miejscu pragnę serdecznie podziękować Pani Prezydent Ronowicz za to, co udało nam się wspólnie dla Uniwersytetu Zielonogórskiego zrobić. Pragnę bardzo serdecznie podziękować Panom: Senatorowi Zbyszko Piwońskiemu i Posłowi Kazimierzowi Marcinkiewiczowi za pomoc, jakiej udzielali mi przy zabiegach w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu oraz Ministerstwie Nauki i Informatyzacji o zwiększenie naszych dotacji inwestycyjnych. Istnieje wielu innych ludzi w naszym mieście, którym należą się słowa serdecznego podziękowania za życzliwość i wsparcie. Niestety, ramy czasowe tego wystąpienia nie pozwalają mi ich wszystkich wymienić. Chcę jednak jeszcze wymienić Prezesa Elektrociepłowni Pana Mariana Babiucha, który po ponad pięcioletnim okresie naszych wspólnych działań, doprowadził do likwidacji sąsiadującej z nami kotłowni i przekazał jej teren Uniwersytetowi. Bardzo serdecznie Panu Prezesowi dziękuję.

Na koniec chciałbym serdecznie podziękować mojej małżonce za wsparcie, jakiego mi udzielała w okresie tych ostatnich czterech lat, w tym za osobiste włączenie się do naszej akcji „*Uniwersytet Dzieciom*”.

Przekazuję dziś uczelnię w ręce JM Rektora prof. dra hab. Czesława Osękowskiego. Pragnę życzyć Mu wytrwałości i skuteczności w działaniu zmierzającym do dalszego rozwoju naszego Uniwersytetu. Wierzę, że potrafi sprostać wszystkim wyzwaniom, które niesie nam coraz bardziej skomplikowana rzeczywistość.

prof. Michał Kisielewicz